

לעילוי נשמת
שלום בן משה

המשנה עם מפרשים, מסודרים ומנוקדים

The Mishnah with Commentaries, Vowelized and Organized

ידים פרק ב'

א נטל את הראשונים למקום אחד, ואת השניים למקום אחר, ונפל כפר של תרומה על הראשונים, טמא, ועל השניים, טהור.

נטל את הראשונים למקום אחד - שנטל את הראשונים בפחות מרביעית, כגון דאיתו משני ירי טהרה, וצריך ליטול את השניים. ונטל את הראשונים בזוית זו, ושניים בזוית אחרת. ונפל כפר של תרומה - למקום שנפלו ראשונים.

טמא - הכפר. והוא הדין אם נגע הכפר במים ראשונים שעל ידיו, שהכפר טמא. ועל השניים טהור - דשניים טהורים הן.

ב נטל את הראשונים ואת השניים למקום אחד, ונפל כפר של תרומה, טמא.

אבל נטל ראשונים ושניים למקום אחד ונפל כפר של תרומה על המים, טמא, כדקתני סיפא שאין השניים מטהרים אלא מים שעל גבי היד. כלומר: הראשונים שעל גבי ידיו השניים מטהרים, אבל הראשונים שנפלו לארץ אין השניים מטהרים.

ג נטל את הראשונים ונמצא על ידיו קיסם או צרור, ידיו טמאות, שאין המים האחרונים מטהרים, אלא המים שעל גבי היד.

ונמצא על ידיו קיסם או צרור - אף על פי שהן רפויין ולא חייצי, שהמים באים בהם.

ידיו טמאות - אף על פי שנתן בהן את השניים. משום דמים שעל הצרור נטמאו מחמת ידיו, ואין המים השניים מטהרים אלא מים שעל גבי היד, ולא מים שעל גבי צרור וקיסם.

ידים פרק ב'

א נטל ידו אחת משטיפה אחת, ידו טהרה. לשתי ידיו משטיפה אחת - רבי מאיר מטמא עד שיטול מרביעית.

נטל ידו אחת משטיפה אחת - קא קרי שטיפה אחת כל זמן שלא נטל כי אם פעם אחת עד הפרק. ובנידו אחת הוא דסגי בפעם אחת, אף על גב דאין בכלי רביעית אלא דאיתו משני ירי טהרה. אבל לשתי ידיו, אף על גב דאיתו משני ירי טהרה, לא מהני עד שיטול שתי פעמים - ראשונים עד הפרק, ושניים עד הפרק.

ורמב"ם מפרש משטיפה אחת - משפיקה אחת. וכשנוטל שתי ידיו בשפיקה אחת, המים מיטמאים בידו אחת, ונמצא רוחץ השניה במים שנשטמא, ולא טהרו ידיו עד שיטול מים שניים מרביעית. אבל כשנוטל ידו אחת בלבד, בשפיקה אחת נטהרה ידו, וכשנוטל מים שניים לטהר המים שעל ידו, סגי בפחות מרביעית. ואין הלכה כרבי מאיר.

ב נפל כפר של תרומה, טהור. רבי יוסי מטמא.

נפל כפר של תרומה - היכא דנטל את הראשונים מרביעית, ונפל עליהם כפר של תרומה, או נגע בכפר של תרומה עם המים שבנידו קודם שינגבם, או קודם שישפוך עליהן מים שניים.

טהור - דכי היכי דמהנו לטהר ידיו, מהנו נמי לטהר עצמן.

רבי יוסי מטמא - דסבר לטהר ידיו מהנו, אבל אינהו גופיהו טמאים.

יָדַי
פָּרָק ב'

וְדוֹקָא כְּשֵׁנְטֵל אֶת הָרֵאשׁוֹנִים זֶה לְעֶצְמָה וְזֶה לְעֶצְמָה. אָבֵל אִם נָטַל אֶת הָרֵאשׁוֹנִים לְשֵׁתֵי יָדָיו כְּאַחַת, נִחְשָׁבוֹת שְׁתֵּי יָדַי אַחַת וְאֵין מְטַמְּאוֹת זֶה בְּזוֹ. כִּךְ מְצַאֲתִי פִירוֹשׁ מְשֻׁנָּה זֶה בְּפִירוֹשֵׁי רַבּוֹתֵי.

וּרְמַב"ם פִּירֵשׁ: נָטַל אֶת הָרֵאשׁוֹנִים לְיָדוֹ אַחַת – שֶׁנֶּתַן מִיָּם רֵאשׁוֹנִים עַל גְּבִי יָד אַחַת בְּלִבָּד, וְאַחַר כִּךְ צִירַף שְׁתֵּיהֶן לְשִׁפּוֹף עֲלֵיהֶן מִיָּם שְׁנַיִם, יָדָיו טַמְּאוֹת. שֶׁהַמִּים שְׁנַיִם מְטַמְּאִין בְּאוֹתָהּ הַיָּד שְׁלֹא נִטְהָרָה, וְחוֹזְרִים וּמְטַמְּאִים הַיָּד הַטְּהוֹרָה.

נָטַל לְיָדוֹ אַחַת וְשִׁפְשָׁפָה בְּחִבְרָתָהּ – טַמְּאָה. וְשִׁפְשָׁפָה בְּחִבְרָתָהּ – שְׁלֹא נִטְלָה, נִטְמָאוּ הַמִּים שֶׁעֲלִיָּהּ מִחֲמַת חִבְרָתָהּ דְּלֹא נִטְלָה, וְחוֹזְרִים וּמְטַמְּאִין אֶת הַיָּד שֶׁנָּטַל.

בְּרֵאשׁוֹ אוֹ בְּכוֹתֵל – טְהוֹרָה.

בְּרֵאשׁוֹ אוֹ בְּכוֹתֵל – אִם שִׁפְשָׁפָה בְּרֵאשׁוֹ אוֹ בְּכוֹתֵל כְּדֵי לְנַגְּבָהּ.

טְהוֹרָה – וְאִם לְאַחַר שִׁפְשָׁפָה חֹזֵר וְנִגַּע בְּאוֹתָן הַמִּים שֶׁבָּאוּ מִיָּדוֹ לְרֵאשׁוֹ אוֹ לְכוֹתֵל, טַמְּאָה. שְׂאוֹתָן מִיָּם טַמְּאִין הֵן, וְחוֹזְרִים וּמְטַמְּאִים הַיָּד שֶׁנִּגְעָה בָּהֶן. אִף עַל גַּב דְּכָל כַּמָּה דְּלֹא שִׁפְשָׁף, מְטַהְרִין בְּשִׁפְשׁוֹף, כִּי שִׁפְשָׁף וְחֹזֵר וְנִגַּע גֵּרַע טַפִּי.

נוֹטְלִין אַרְבָּעָה וְחֲמִשָּׁה זֶה בְּצַד זֶה אוֹ זֶה עַל גְּבִי זֶה, וּבְלִבָּד שִׁירְפוּ, שִׁיבּוֹאוּ בָּהֶם הַמִּים.

נוֹטְלִים אַרְבָּעָה וְחֲמִשָּׁה זֶה בְּצַד זֶה – וְאֵין חוֹשְׁשִׁים מִשׁוּם אַרְבָּעָה דְּבָרִים: מִשׁוּם שְׂמָא נִטְמָאוּ כְּשֶׁנִּפְלוּ מִיָּד זֶה לְיָד זֶה, וְשְׂמָא יֵשׁ לָהֶם דִּין מִיָּם שֶׁנִּעְשָׂה בָּהֶם מְלָאכָה, וּמִשׁוּם שְׂמָא לֹא נִטְלוּ מִן הַכְּלִי, וּמִשׁוּם שְׂמָא לֹא נִטְלוּ מִן הַרְבִּיעִית.

וּבְלִבָּד שִׁירְפוּ – יָדֵיהֶם שְׁלֹא תִהְיֶה שֵׁם חֲצִיצֵה.

ד סָפֵק נִעְשָׂה בָּהֶם מְלָאכָה, סָפֵק לֹא נִעְשָׂה בָּהֶם מְלָאכָה, סָפֵק יֵשׁ בָּהֶם כְּשִׁיעוֹר, סָפֵק שְׂאִין בָּהֶם כְּשִׁיעוֹר, סָפֵק טַמְּאִים, סָפֵק טְהוֹרִין – סָפֵקוֹן טְהוֹר. מִפְּנֵי שְׂאֵמְרוֹ: סָפֵק הַיָּדַי לִישְׂמָא וּלְשִׂמָא וְלִישְׂהָר, טְהוֹר. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: לִישְׂהָר,

יָדַי
פָּרָק ב'

פִּירוֹשׁ אַחֵר: וְנִמְצָא עַל יָדָיו קִיסָם אוֹ צְרוּר, וְכָל דְּבָר הַחוּצָץ בְּנִטְיַלַת יָדַי, אִף עַל פִּי שֶׁנֶּתַן עַל יָדָיו מִיָּם שְׁנַיִם, טַמְּאוֹת הַיָּדַי, וְלֹא טְהוֹרוּ מִחֲמַת הַמִּים שְׁנַיִם, שְׂאִין הַמִּים הַשְּׁנַיִם מְטַהְרִים אֲלֹא הַמִּים שֶׁעַל גְּבִי הַיָּד, לֹא הַיָּדַי עֲצָמָן.

רַבֵּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: כָּל שֶׁהוּא מְבָרִית הַמִּים, טְהוֹר.

כָּל שֶׁהוּא מְבָרִית הַמִּים טְהוֹר – כַּגּוֹן יְבַחוּשִׁים וְיִתּוּשִׁים הַגְּדֻלִים בְּמִים, אִם נָפְלוּ עַל הַיָּדַי בְּשַׁעַת נִטְיַלָּה אֵינֶם חוֹצְצִים, הוֹאִיל וְהֵן מְבָרִית הַמִּים. וְאֵין הִלְכָה כַּרְבֵּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל.

ג הַיָּדַי מִיִּטְמָאוֹת וּמִיִּטְהָרוֹת עַד הַפָּרָק. פִּיצֵד? נָטַל אֶת הָרֵאשׁוֹנִים עַד הַפָּרָק, וְאֶת הַשְּׁנַיִם חוּץ לַפָּרָק וְחֹזְרוּ לְיָד, טְהוֹרָה. נָטַל אֶת הָרֵאשׁוֹנִים וְאֶת הַשְּׁנַיִם חוּץ לַפָּרָק וְחֹזְרוּ לְיָד, טַמְּאָה.

חֹזְרוּ לְיָד טְהוֹרָה – דְּכִינֵן דְּרֵאשׁוֹנִים לֹא יֵצְאוּ חוּץ לַפָּרָק, לֹא נִטְמָאוּ הַשְּׁנַיִם בִּיצִיאָתָן חוּץ לַפָּרָק. אָבֵל כְּשִׁיֵּצְאוּ רֵאשׁוֹנִים וְשְׁנַיִם חוּץ לַפָּרָק וְחֹזְרוּ לְיָד, טַמְּאָה, לְפִי שֶׁנִּטְמָאוּ הַשְּׁנַיִם בְּרֵאשׁוֹנִים שֶׁחוּץ לַפָּרָק, שְׂאִין הַשְּׁנַיִם מְטַהְרִים הָרֵאשׁוֹנִים הַיּוֹצְאִים חוּץ לַפָּרָק, אֲלֹא עַד הַפָּרָק בְּלִבָּד הֵן מְטַהְרִין.

נָטַל אֶת הָרֵאשׁוֹנִים לְיָדוֹ אַחַת, וְנִמְלַךְ וְנָטַל אֶת הַשְּׁנַיִם לְשֵׁתֵי יָדָיו, טַמְּאוֹת. נָטַל אֶת הָרֵאשׁוֹנִים לְשֵׁתֵי יָדָיו, וְנִמְלַךְ וְנָטַל אֶת הַשְּׁנַיִם לְיָדוֹ אַחַת, יָדוֹ טְהוֹרָה.

נָטַל אֶת הָרֵאשׁוֹנִים לְיָדוֹ אַחַת – שֶׁנָּטַל בְּמִים רֵאשׁוֹנִים כָּל יָד וְיָד בְּפָנֵי עֲצָמָה, וְאַחַר כִּךְ צִירַף שְׁתֵּי יָדָיו לְשִׁפּוֹף עֲלֵיהֶם מִיָּם שְׁנַיִם, יָדָיו טַמְּאוֹת. דְּכִשְׁצִירַף יָדָיו, נִטְמָאוּ יָדָיו בְּנִגְיַעָתָן זֶה בְּזוֹ, דְּמִים שֶׁעַל גַּב זֶה מְטַמְּאִים מִיָּם שֶׁעַל גְּבִי חִבְרָתָהּ, כְּמוֹ שֶׁהָיוּ מְטַמְּאִים כְּפָר שֶׁל תְּרוּמָה, וְנִטְמָאוּ הַיָּדַי מִחֲמַת מְשַׁקֵּין טַמְּאִים. וְכִשְׁנָטַל אֶת הַשְּׁנַיִם, לֹא טְהוֹרוּ אֶת הָרֵאשׁוֹנִים, כִּינֵן שֶׁנִּטְמָאוּ מִחֲמַת מִיָּם שֶׁל חִבְרָתָהּ, אֲלֹא אֲדַרְבָּא גַם הַשְּׁנַיִם נִטְמָאוּ בָּהֶן.

טמא.

ספק נעשה בהן מלאכה - דמלאכה פוסלת מים לנטילה, כדתנן בפרק קמא.

ספק טמאים - פסולים לנטילה.

ספקן טהור - אפילו יש במים שננטל כל הנדף ספקות. והיינו ספק ליטהר דפליגי בסיפא ובגזן ורבי יוסי. ואין הלכה כרבי יוסי.

ספק ידים ליטמא ולטמא - לקמן באידך בבא מפרש לה.

פיצד? היו ידיו טהורות, ולפניו שני כפרים טמאים – ספק נגע, ספק לא נגע,

שני כפרים טמאים - דאכלים טמאים מטמאים את הידים, כדתנן לקמן בפרק ג' משנה ב': "כל הפוסל את התרומה, מטמא את הידים להיות שניות".

היו ידיו טמאות, ולפניו שני כפרים טהורים – ספק נגע, ספק לא נגע,

שני כפרים טהורים - בשל תרומה איירי, שהידיים פוסלות את התרומה.

היו ידיו אחת טמאה ואחת טהורה, ולפניו שני כפרים טהורים, נגע באחד מהם – ספק בטמאה נגע, ספק בטהורה נגע,

היו ידיו טהורות, ולפניו שני כפרים, אחד טמא ואחד טהור, נגע באחד מהן – ספק בטמא נגע, ספק בטהור נגע,

היו ידיו אחת טמאה ואחת טהורה, ולפניו שני כפרים, אחד טמא ואחד טהור, נגע בשתיהן – ספק טמאה בטמא וטהורה בטהור, או טהורה בטמא וטמאה בטהור,

הידיים כמו שהיו, והכפרים כמות שהיו.

הידיים כמו שהיו והכפרים כמות שהיו – הטמא בטומאתו, והטהור בטהרתו.

